

www.gozodiocese.org

Il-Hajja fid-Djoċesi

Mis-Seminarista Noel Debono

Kungress Djoċesan tax-Xirka ta' l-Isem Imqaddes t'Alla

Nhar il-Hadd 6 ta' April sar l-gheluq tal-45 Kungress Djoċesan tax-Xirka ta' l-Isem Imqaddes t'Alla. Fil-hmistax ta' qabel, il-membri tax-Xirka wettqu diversi inizjattivi pastorali f'kollaborazzjoni mal-Parroċċa tax-Xewkija, fejn inżamm il-Kungress. Fost l-inizjattivi pastorali, ta' min isemmi l-laqgħat għall-kategoriji, zjajjar fil-familji tat-tfal li ser jirċievu l-Ewwel Tqarbina u l-Griżma ta' l-Isqof, zjajjar lill-morda u anzjani u viżti f'diversi skejjel, kemm fix-Xewkija, fosthom l-MCAST u l-Istitut għall-Istudji Turistiċi, u anke f'dawk sekondarji u post-sekondarji fir-Rabat. Fiċ-ċerimonja ta' l-gheluq, li għaliha attendew numru kbir ta' Ghawdxin, saru diversi interventi fosthom dak ta' Mons. Isqof, li tkellem dwar is-sbuħija u l-kobor tal-vokazzjoni reliġjuża u ta' hajja konsagrata fil-Knisja. Grupp ta' zghazagh tellghu 'feature' bl-isem "L-Eqqel Taqbid", dwar il-konverżjoni ta' Adolfo Rettè u mbagħad iċ-ċerimonja ntemmet bil-barka sacramentali.

Il-Kungress li jmiss tax-Xirka se jsir fil-parroċċa ta' Sannat, fit-tielet Hadd ta' l-Għid tas-sena 2009.

Zjajjar fl-iskejjel

Bħala parti mill-mixja tar-Randan Mqaddes, l-iskejjel tad-djoċesi organizzaw diversi mumentu ta' formazzjoni reliġjuża għall-istudenti tagħhom. Mons. Isqof kien preżenti għal uħud minn dawn il-waqtiet. Hekk per eżempju, laqgħa li l-istudenti ta' l-MCAST kellhom ma' Mons. Isqof waqt l-Eżerċizzi bit-tema; 'Žaghžugh jista' jgħix il-Vanġelu illum?' Wara introduzzjoni tal-bidu, l-istudenti kellhom iċ-ċans jagħmlu diversi mistoqsijiet u jaqsmu l-opinjoni tagħhom ma' Mons. Isqof fuq diversi temi.

Imbagħad, nhar it-2 ta' Marzu, ġie organizzat nofs ta' nhar ta' formazzjoni spiritwali għall-istaff tas-sekondarja tal-Konservatorju u nhar l-4 ta' l-istess xahar, fis-seminarju Minuri ġie mogħti l-ktieb tal-Bibbja lil istudenti tal-Form 1 f'ċelebrazzjoni tal-Kelma apposta. Ta' kull sena l-istudenti tal-Form 1 huma mhegġa japprezzaw u jsiru midhla aktar ta' dan il-ktieb importanti f'hajjithom.

Benedittu XVI

Fl-okkażjoni tat-tielet anniversarju mill-hatra tal-Papa Benedittu XVI, nhar is-Sibt 19 ta' April, il-Knisja f'Ghawdex fakkret din il-ġrajja permezz ta' quddiesa mmexxija mill-E.T. Mons. Arċisqof Tommaso Caputo, Nunzju Appostoliku, nhar il-Hadd 20 ta' April 2008 fis-Santwarju Madonna ta' Pinu. Fil-messaġġ tiegħu hu tkellem dwar il-missjoni tal-Papa bħala dak li jhabbar lil Kristu bħala t-triq, il-verità u l-hajja, u l-missjoni tal-Knisja li thalli lilha nnifisha titmexxa minnU.

L-Isqof Grech jiltaqa' mal-Maltin u l-Ghawdxin f'Toronto fil-parroċċa mmexxija mis-saċerdoti tas-Soċjeta' Missjunarja ta' San Pawl

L-Isqof Mario Grech nhar il-Hadd 27 ta' April, kompli bil-programm taż-zjara pastorali tiegħu fil-Kanada billi filghodu mexxa quddiesa pontifikali fl-okkażjoni tal-Festa ta' San Ġorġ fil-knisja parrokkjali ta' San Pawl, li tinsab f'Dundas Street West. Din il-parroċċa, li għal diversi snin kienet immexxija mill-Patrijiet Franġiskani Maltin, illum hija mmexxija mill-Patrijiet tas-Soċjeta' Missjunarja ta' San Pawl. Il-Kappillan attwali Fr. Karm Borg, li huwa mghejjun minn Fr. Dominic Cachia laqgħu lil Mons. Isqof Grech u pprezentawh lill-ġemgħa preżenti. Fl-omelija tiegħu Mons. Isqof rrimarka li fil-hajja spiritwali tagħna għandna nithabtu biex lil Alla nadurawh fl-ispirtu u l-verità. Dan jgħinna biex ir-relazzjoni tagħna ma' Alla u mal-qaddisin ma tkunx marbuta la ma' post u lanqas ma' persuna jew qaddis partikulari. B'dan il-mod l-adorazzjoni tagħna lil Alla u ċ-ċelebrazzjonijiet f'għieħ il-qaddisin ikunu espressjoni ta' hajja nisranija matura u awtentika.

Filwaqt li rringrazzja lis-saċerdoti preżenti tal-missjoni tagħhom, Mons. Isqof hegġeġ lill-emigranti biex huma wkoll, mill-esperjenza personali tagħhom ma' Alla, jagħrfu jkunu xandâra tal-verità tal-vanġelu kull fejn

isibu rwiehhom, anke jekk dan jiswiellhom sagrificcju kif sehħ lil San Ġorġ Martri.

Wara l-quddiesa Mons. Isqof iltaqa' ma' l-emigranti fis-sala tal-parroċċa. Fost dawk preżenti kien hemm gruppi li telghu minn Detroit u New York. Fl-istess lokal l-Isqof għamel żjara lill-hanut "Malta Bake Shop" immexxi minn Charles Buttigieg. Għall-pranzu Mons. Isqof kien il-mistieden tal-komunità tas-saċerdoti ta' l-MSSP fil-lokal tal-parroċċa. Wara l-pranzu

hegġigħom biex jibqgħu jagħtu schem bil-kontribuzzjoni kulturali lis-soċjetà Maltija ġewwa Toronto u biex jimpenjaw ruhhom f'ħidma favur il-familja.

L-Isqof Grech jiltaqa' ma' l-Arċisqof ta' Toronto Mons. Thomas Collins

It-Tlieta 29 t'April Mons. Isqof Mario Grech għamel żjara ta' korteżija lill-Arċisqof ta' Toronto Mons. Thomas Collins. Iz-żjara saret fil-Kumpless Pastoral ta' l-Arċidjoċesi f'Toronto. F'din il-laqgħa ż-żewġ Isqofijiet tkellmu dwar l-isfidi li għandu l-bniedem illum fil-Kanada u fl-Ewropa u x'tip ta' proposta għandha tagħmel il-Knisja f'dawn iċ-ċirkostanzi. Tkellmu wkoll dwar il-kollaborazzjoni bejn iż-żewġ djoċesijiet. F'din id-djoċesi ta' Toronto hawn il-preżenza ta' erba' saċerdoti Għawdxin: Dun Alfred Grima mix-Xewkija, Dun Joseph Sultana mix-Xagħra, Dun Joe Grima mix-Xewkija, u Dun Christopher Cauchi mill-Għarb. L-Arċisqof Collins wera

Mons. Isqof żar diversi clubs ta' l-emigranti Maltin, fosthom il-Melita Soccer Club u l-Malta Band Club. Fil-Kazin tal-Malta Band Club huwa ltaqa' mal-Kumitat tal-Banda u

Christopher Cauchi huwa Vigarju Parrokkjali. Wara huwa għamel żjara lill-istamperija ta' Marċell Haber, emigrant min-Nadur.

Filgħaxija Mons. Isqof kien il-mistieden waqt dinner organizzat mill-Gozo Club li huwa magħmul minn emigranti Għawdxin fil-Kanada. Din il-laqgħa saret f'ristorant fuq Dundas Street. L-Isqof ġie milqugħ mill-President Paul Portelli u membri oħra tal-kumitat. Waqt dan id-dinner l-Isqof kellu l-opportunità li jtitkellem ma' diversi familji Għawdxin u jisma l-esperjenzi

tal-hajja tax-xogħol u tal-familja fil-Kanada. Il-President Paul Portelli ppreżenta lill-Isqof lil ibnu Frank li huwa seminarista u s-sena d-dieħla ser jiġi ordnat saċerdot għall-Arċidjoċesi ta' Toronto.

Fi tmiem il-laqgħa l-membri tal-Club ipprezentaw donazzjoni għall-karitajiet tad-djoċesi ta' Ghawdex. Mons. Isqof hegġegħ lil dawk preżenti biex f'din il-kultura tal-lum jagħrfu jagħtu dak kollu li hu partikulari għalihom, speċjalment il-valuri li ġew iffurmati fihom. Huwa appellalhom biex, filwaqt li jintegraw ruhhom f'dan il-pajjiż li laqgħom, huma jibqgħu jgħożżu l-kuntatt mal-familja ta' l-oġġini f'Malta u Ghawdex. L-emigrant Malti għandu kontribut siewi x'joffri kemm lis-soċjetà Kanadiża kif ukoll lil Malta u Ghawdex.

ESPERIMENT LI RNEXXA

Sister Francesca Abela, il-kap ta' l-Iskola Primarja "St. Francis" tas-Sorijiet Frangiskani tal-Qalb ta' Ġesù, Victoria, bghatitilna rapport interessanti dwar attivitajiet speċjali li saru fost it-tfal ta' din l-iskola matul ir-Randan u fil-Ġimgħa Mqaddsa ta' din is-sena.

Taht id-direzzjoni spiritwali u bil-ghajnuna ta' Dun Ġuzepp Gauci, li jiddedika hafna minn hinu għall-katekezi formattiva u liturgika f'din l-iskola tal-Knisja f'Ghawdex, it-tfal ħadu schem attiv fi programm ta' riflessjonijiet personali f'kull klassi fuq il-qari tal-Liturġija tal-Kelma bi tliet mistoqsijiet li kellhom iwiegħu: (1) dwar xhiex titkellem is-silta (2) x'tagħlim fiha s-silta (3) x'se nitolbu bhala riżultat tat-tagħlim li hadna mis-silta.

L-istess ġie applikat għall-Istazzjonijiet tal-Via Sagra f'wahda mill-ġimgħat tar-Randan; u r-riżultat kien sodisfaċenti hafna bi ħsibijiet sempliċi imma xi minn daqqiet profondi li saru mit-tfal stess. F'għeluq ir-Randan, it-tfal kellhom esperjenza sabiħa tal-quddiesa madwar il-mejda libsin il-kostumi lhudin u bil-hasil tar-riglejn ta' l-Appostli, replika ta' l-Aħħar Čena. Iċ-ċelebrazzjoni tmexxiet minn Dun Ġuzepp Gauci, kif jidher fiż-żewġ ritratti.

Din l-inizjattiva ta' formazzjoni kateketika – spiritwali – liturgika fost iż-żgħar sabet l-apprezzament ta' hafna ġenituri. Eżempju ta' min jimitah u japplikah fl-iskejjel tagħna.

